

Grundsärskolans

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

19/20

Bakgrund och syfte

Grundskolornas plan för en god och trygg arbetsmiljö för våra elever bygger på gällande lagstiftning. Skollag 6 kap. Diskrimineringslag 3 kap.

Östhammars kommuns grundskola arbetar för att ha ett demokratiskt förhållningssätt, där alla respekterar och värnar om alla människors lika värde. Alla ska bli lyssnade på och ska få känna delaktighet. Vår skola praktiserar nolltolerans mot alla former av kränkningar.

Syftet med planen är att alla berörda i verksamheten ska ha riktlinjer för hur vi arbetar med det förebyggande och uppföljande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. För att alla ska känna sig trygga i sina roller och kunna utföra ett professionellt arbete grundar vi arbetet i gemensamma riktlinjer kring vårt agerande.

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling är ett begrepp som används i 6 kap 8 § i skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som kränker ett barns värdighet

Hur kränkande behandling kan ta sig uttryck

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av andra elever i verksamheten. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på nätet, till exempel på sociala medier.

Diskriminering är när någon behandlas annorlunda, medvetet eller omedvetet pga. Sitt kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och ålder.

Trakasserier är en aktiv medveten handling som kränker en person eller grupp.

Mobbing, när någon eller några upprepade gånger, medvetet och avsiktligt utsätter eller försöker utsätta en annan för obehag eller skada.

Ansvariga för planen

Rektor och all personal på skolan

Vår vision

Grundsärskolan ska vara

- en trygg skola för alla elever och vuxna
- en skola där vi alla arbetar aktivt mot diskriminering och kränkande behandling
- en skola där vi visar respekt för allas lika värde
- en skola där vi i det vardagliga arbetet utgår ifrån ett demokratiskt förhållningssätt

Planen gäller

Från 2019-10-01 till 2020-12-31

Elevers delaktighet

Våra elever kommer att vara delaktiga i planen utifrån ålder och mognad. Planen tas upp på föräldramöten och vårdnadshavare får tillfälle att komma med förslag till innehållet och uttrycka sina åsikter om denna.

Process

Arbetet pågår kontinuerligt under hela läsåret för att hålla planens innehåll levande och säkerställa att den efterföljs. Det är en process där personal, elever och vårdnadshavare arbetar tillsammans. Rektor ansvarar för att skapa förutsättningar för en levande arbetsprocess och leda arbetet.

Eleverna är med och utformar skolans ordningsregler. De deltar i utvärderingar på klassråd och elevråd. De svarar på en trivselenkät som är utformad efter elevernas utvecklingsnivå och går trygghetsvandring tillsammans med personal en gång per läsår. Trygghetsvandringen kartlägger otrygga platser och riskområden.

Vårdnadshavares delaktighet

Planen finns i alla klassrum och i fritidshemmets entréer och är tillgänglig digitalt på Unikum.

Personalens delaktighet

Diskussion och utvärdering görs i arbetslag och på arbetsplatsträffar. Rektor tillsammans med skolans personal reviderar planen efter genomförd kartläggning.

Förankring av planen

Planen förankras bland elever under lektioner.

Efter beslut publiceras planen på Unikum för personal, elever och vårdnadshavare.

Utvärdering

Planen har diskuterats och utvärderats under höstterminen 2019.

Resultat av utvärderingen

Ordningsreglerna – Barnen har varit delaktiga i framtagandet av våra ordningsregler. De har funnits tillgängliga i alla klassrum och vi har jobbat aktivt med dem under läsåret. De vuxna på skolan har gjort tydliga markeringar när elever har brutit mot skolans ordningsregler, vilket skapat ett bättre klimat på raster och i klassrum. De flesta eleverna följer ordningsreglerna.

Klassråd/elevråd – Vi har klassråd och elevråd i de högre klasserna i grundsärskolan regelbundet minst en gång/månad. Två representanter från varje klass får alternera så att alla elever får chansen att prova på.

Rastvärd – Rasterna har fungerat mycket bra. Personalen är ute och cirkulerar på skolgården. Eleverna upplever rasterna som roliga, men det finns en del önskemål då det gäller att anpassa skolgården.

Faddersystem - Eleverna delas in i olika faddergrupper (tvärgrupper) där alla elever på Hammarskolan är med i de olika aktiviteterna. Vi kan t.ex. ha rast, leka och sjunga tillsammans. Vi kan ha storsamlingar när vi inleder ett nytt temaområde och arbeta i faddergrupper under temat.

Rastaktiviteter – Vi har nu en vuxen som har till uppgift att på lunchrasterna erbjuda planerad aktivitet. Rastaktiviteterna fungerar väldigt bra.

Etiska och sociala samtal i klassrummet – Ett mycket viktigt arbete som görs fortlöpande i det dagliga arbetet. Vi behöver arbeta mer förebyggande och lära barnen strategier för konfliktlösning.

Beskriv hur planen ska utvärderas

Kartläggning genomförs i Grundsärskolan, under höstterminen 2020.

Eleverna deltar i klassråd, fritidsråd och elevråd. De svarar på en trivselenkät och går trygghetsvandringar tillsammans med personal minst en gång per läsår.

Kartläggningen ligger sedan till grund för utvärdering och ny plan.

Föräldrar informeras på höstens föräldramöte om att planen finns

Årets plan ska utvärderas

December 2020

Ansvariga för att årets plan utvärderas

Rektor och all personal på skolan

Prioriterade mål

- **Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa.**
- **Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.**
- **Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.**

Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa

Aktiviteter

- Morgonhälsning
- Rastvärdar och bussvärd
- Rastaktiviteter
- Fadderaktiviteter
- Vuxna i omklädningsrum på idrott
- Rutiner och struktur i klassrummet
- Vuxna i matsalen för att skapa strukturer för måltider

Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.

Aktiviteter

- Använda sig av classroomscreen
- Tidur
- Lugna rutiner på morgonen
- Inomhus präglas av ett lugn, visa skillnad på att vara inne och ute
- Bildstöd används för att berätta vad man ska göra och vad som förväntas av eleverna

Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.

Aktiviteter

- Alla använder bildstöd i olika situationer
- I alla klassrum finns olika material för koncentration (tangles, hörselkåpor m.m)
- Lågaffektivt förhållningssätt

Främjande insatser

Enligt Lgr 11 ska skolan i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

I skolan arbetar vi med att

- skapa förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund
- eleverna utvecklar sin identitet, där känsla för den egna och andras kulturer respekteras.
- Personalen är goda förebilder med ett positivt och uppmuntrande förhållningssätt.
- Personalen för fortlöpande diskussioner kring kränkande beteenden och har ett tydligt förhållningssätt.
- Alla arbetar för att ett gott arbetsklimat råder. Detta gäller både vuxna och barn.

Rektor ansvarar för att driva det främjande likabehandlingsarbetet genom att se till att värdegrund och förhållningssätt diskuteras i personalgruppen samt efterlevs i arbetet med eleverna.

Grundsärskolan år 1-5 plus inriktning träningskola och **Hammarskolan** integreras i varandras verksamheter för att skapa ett tillåtande klimat och för allas lika värde, likaså gör **Grundsärskolan år 6-9** och **Vallonskolan**

Grundsärskolan arbetar mot kränkande handlingar genom att ta tag i problemen då de dyker upp. Eftersom det alltid finns personal i närheten av eleverna så ser och hör man oftast det som händer och kan agera direkt.

För att förebygga och främja arbetet kring kränkande behandling

- Använder vi känslkort varje dag för att ge eleverna möjlighet att prata om och lära sig förstå sina känslor.
- Använder vi KAT-kittet vid behov (KAT=Kognitiv Affektiv Träning).
- Använder vi samtalsmatta för att försöka få fram var och när saker inte fungerar.
- Vi är alltid många vuxna med ute på rasterna.
- Vi skapar en Vi-känsla och arbetsro på skolan genom gemensamma aktiviteter mellan skolformerna.
- Alla klasser kommer och besöker oss på grundsärskolan för att se hur vi har det och vad vi gör i skolan.

Förebyggande arbete

Vid skolstarten ska varje klass få en grundlig genomgång av planen och ordningsregler tas fram. Ny personal och vikarier informeras av rektor eller arbetslagsledare.

Rastvärdar – Målet är att alla elever ska känna sig trygga på rasterna. Personalen på skolan är schemalagda att vara rastvärdar och ska komma ut i tid. Alla rastvärdar ska bära reflexväst. Rastvärdar ska cirkulera på hela skolgården och vara fokuserade på eleverna.

Ansvariga: Skolans personal

Organiserad utelek under raster och på fritidshemmet – Målet är att alla elever får en meningsfull utevistelse med möjlighet till vuxenledd lek. Ansvarig personal planerar veckans lek, med samlingsplats vid planket. Syftet är att erbjuda barnen en meningsfull rast.

Ansvariga: Skolans personal

Etiska samtal – Samtal om värdegrund och demokrati. Målet är att skapa en vi-känsla på hela skolan, där alla har lika stort värde. Syftet är att förebygga diskrimineringar och kränkningar, såväl fysiska som verbala. Vi jobbar aktivt med skolans ordningsregler.

Ansvariga: Skolans personal

Rutiner för akuta situationer

Alla som arbetar i grundsärskolan och på fritids ska:

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

(Lgr 11 – Övergripande mål och riktlinjer)

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling

I skolan är vi närvarande och uppmärksamma vuxna som hjälper, stödjer och arbetar för att lösa konflikter. Vi sätter tydliga gränser och samarbetar med föräldrar. Vi uppmärksammar brister i arbetsmiljön, förhållningssätt och attityder t.ex. språk och jargong. Vi har regelbundna samtal i klassrum, i samlingar och i arbetslag. Vi har samtal med föräldrar vid behov.

Arbetsgång

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

1. Ansvarig mentor
2. Andra vuxna på skolan
3. Rektor

När elev kränks av andra elever

1. Mentor eller annan vuxen på skolan utreder händelsen med inblandade barn. Föräldrar kontaktas.
2. Vi lyfter detta i arbetslaget för samarbete runt regler och gränssättning.
3. Elevhälsan och rektor informeras.
4. Rektor beslutar om fortsatt utredning och åtgärder. Händelser och åtgärder ska alltid dokumenteras.

När elev kränks av personal

Den som ser eller hör att en vuxen kränker ett barn ska omedelbart påtala detta till berörd vuxen och/eller rektor. Händelser och åtgärder ska alltid dokumenteras.

Uppföljning

Berörd personal ser till att återkoppling görs i arbetslaget.

Dokumentation

Blanketter för anmälan och utredning finns som färdiga mallar. Vid behov, fylls dessa i tillsammans med rektor. Anmälan om kränkning skickas vidare till huvudmannen.

Ansvarsförhållande

Ansvarig mentor och ansvarig personal initierar tidiga insatser i samarbete med föräldrarna. Om elevhälsan kopplas in, har de ansvar att handleda personalen på skolan och/eller fatta beslut om vidare utredningar. Vid behov av särskilda åtgärder är det rektors ansvar att besluta om dessa.

Till Dig som förälder

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för kränkande behandling, prata alltid med personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra barn, men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen.

Vid oro om att ett barn far illa har all personal inom skolan anmälningsplikt till sociala myndigheter.

Som vuxen, personal och förälder, har vi alla skyldighet att ingripa när vi ser ett kränkande beteende – om inte, kan det tolkas som om vi accepterar beteendet.

ORDNINGSREGLER

på Hammarskolan

- ★ Vi är trevliga mot varandra och säger hej

- ★ Vi låter alla vara med och leka

- ★ Vi säger snälla saker och lyssnar på varandra

- ★ Vi är rädda om varandra och våra saker.

